

מנורות שולחן עם הדפס דיגיטלי אדום ודפוס רשת לצד מנורות רצפה ותקרה מסדרת Ori, סטודיו SALT (מיקה בר בשיתוף סטודיו פרודקט) (צילום: יוסי טודרי)

קלימט ובתוספת חומרים מקוריים מארץ ישראל. לצד העבודה המקומית היא

בהשראת חופשה וים. לאחרונה השיקה סדרת כריות ובדי ריפוד בשם the kiss בהשראת הציור המפורסם של גוסטב

ולגרדרובה וגם עם חברות שרוצות לייצר טקסטיל משלהן, למשל רשת מלונות פתאל, להם עיצבה טפטים מחפשיים פריטים מיוחדים לבית

כריות של סטודיו מיקה בר (צילום: גלריה סאנה)

מיקה בר (צילום: אופיר בנטל)

KNOTS. "על מנת להצליח כמעצב טקסטיל צריך לחשוב מחוץ לקופסה, להיות מקורי ולייצר מוצר חדש ושונה", אומרת מי שהמציאה לעצמה שפה באמצעות טכניקות קשירה ייחודיות מהן היא מייצרת כריות ושרפרפים. המעצבים הללו ושותפיהם בדרך צברו קילומטראז' מכובד בתחום עיצוב הטקסטיל, הצטרפו לחברות או פתחו מיזמים משלהם. ברניצקי היא בעלת סטודיו לעיצוב וייצור טקסטיל הפועל בתל אביב זה כשמונה שנים. היא מוציאה קולקציות בתחום של אופנה ועיצוב פנים: בדי ריפוד, כריות, וילונות, הדפסים לטפטים, תמונות ובדים מיוחדים. הבדים המודפסים יוצאים מצוירים ומצילומים מקוריים שלה והבדים הצרובים, בדי BO1, עשויים בטכניקות טקסטיל מקורית וכימית שפיתחה בעצמה ומיוצרת בארץ. ברניצקי עובדת עם לקוחות פרטיים מחפשיים פריטים מיוחדים לבית

עבודה של Iota (צילום: רונן מנגן)

עצמאי ומצליח צריך לנשום עמוק. "מעצב טקסטיל בארץ צריך לשתף פעולה עם חברות וגופים כדי לייצר עיצובים שלו. תנועת הלקוחות כאן מצומצמת ואין חברות ענק שמשקיעות בטקסטיל ופרינטים, אלא לכל חברה יש מעצבים מקומיים שלה", אומרת המעצבת ואמנית הטקסטיל תמר ברניצקי. מאחר שהשוק המקומי אינו כה גדול, חלקם מוצאים את דרכם לחו"ל. "כוח האדם העלויות והאחזקה יקרים, ואין פה כמעט ייצור של טקסטיל לריפוד", מוסיף שים אדרי, מעצב הבית של "שכטר", "לכן קל יותר לייצר בחו"ל. בדי ריפוד לא מחליפים כל יום כמו אופנת הטקסטיל בביגוד, ולכן ההתעסקות בנושא היא שונה ומורכבת".

לבית ולגרדרובה

המעצבת מיקה בר, שעובדת בארץ ובחו"ל, סבורה כי מי שלא רוצה לעבוד כיצורן, אלא לעצב נטו ולמכור עיצובים ללקוחות - לא מוצא מספיק קהל ולכן פונה ללקוחות בחו"ל, ומי שרוצה לעבוד כיצורן, מאתגר תמידית, מאחר שהדבר לא נלמד מספיק במכללות. "דרושים אורך רוח ואורך נשימה כדי ללמוד מטעויות ולהתקדם לבד", היא מדברת מניסיון אישי. לכך אפשר להוסיף את היצירתיות הנדרשת בשוק כה קטן, כפי שלמדה על בשרה נטע טסלר מסטודיו

שולה מחוס וטל צור, Iota (צילום: רונן מנגן)

הקשר בין עולם האופנה לעולם עיצוב הבית ברור וידוע, ובסיבוב אחד ברשתות האופנה ובחנויות העיצוב ניתן להתרשם מאותם צבעוניות ופאטרנים שנראים על גבי חולצות, שמלות, כורסאות ואביזרי נוי. את נגיעות הזהב של הפלזי והמתכת, למשל, אפשר לזהות ברקמה עדינה של קונטור שמלה, ואת קירות הפודרה הוורודים אפשר לזהות על הקולבים שבמחלקת הנשים - ולהפך. מה שפחות ברור וידוע, הוא שכדי לייצר את פריטי הטקסטיל - אם בחנויות האופנה ואם בחנויות העיצוב - נאבקים מעצבי הטקסטיל בדרך חתחתים, שכן הקרקע בארץ אינה פורייה דיה עבורם, השוק אינו גדול מספיק וכדי להיות

נדנדה, Iota (צילום: נועם פריסמן)

מבחן בד

תרגום השראה ורעיונות לבדים ולמוצרים בעלי עושר חזותי, הופך בשנים האחרונות את עבודתם של מעצבי הטקסטיל למבוקשת במיוחד. חרף העובדה שהתחום עדיין לא מפוענח דיו בשוק המקומי מצליחים מעצבים ישראלים לפתוח אפיק חדש ליצירתיות גם מעבר לים / יעל אמיר

שיים אדרי, מעצב הבית של שכטר
(צילום: אילן ספרא)

טכניקה של הדפסה

הפעילות של מעצבת הטקסטיל מיקה בר החלה למעשה בחו"ל, כשהמכירות הראשונות של מוצריה הגיעו דרך בלוגים ואתרים שפנו אליה כדי למכור את הכריות שלה. לאחר מכן התחילה להשתתף בתערוכות מקצועיות בפריז, פרנקפורט וניו יורק על מנת להגביר את החשיפה, ועבדה עם חברות כמו TJX, IDdesign, Bloomingville וננסף היא עובדת מול חנויות קבועות, ביניהן ABC בניו יורק ו-Moma SF. בר מייצרת כריות נוי, מנורות, תיקים ומוצרים נלווים שיוצאים מדי תקופה כמיני קולקציה, למשל פופים, ראנרים, פלייסמטים וכריות שינה - כולם תוצר של תהליך יצירתי אישי המתרגם השראה לבדים ומוצרים בעלי עושר חזותי. "כל המוצרים שלי מתחילים מהבד. אני לא בוחרת חומר גלם, אלא יוצרת אותו, ועושה זאת בטכניקה של הדפסה, שפיתחתי עוד בזמן הלימודים ב'שנקר'. זה יוצר מוצר שלם ומיוחד שיש רק אצלי ומאפשר לי לשמור על השפה שלי".

בדומה לבר, רוב ההזמנות שנכנסות לסטודיו KNOTS של נטע ססלר מגיעות בעיקר מארצות הברית ומאירופה. "יש לנו חנות און ליין וחנות אטסי ובנוסף אנחנו עובדים עם כ-20 חנויות מסביב לעולם", מספרת ססלר. "בארץ אנו עובדים בעיקר עם לקוחות פרטיים, שמגיעים אלינו לסטודיו בשוק הפשפשים ביפו, או משתפים פעולה עם מעצבי פנים ואדריכלים". ססלר, שמוכרת לקהל בזכות כריות הישיבה והנוי והשרפרפים בעלי הקשרים המיוחדים, פיתחה לעצמה קו

כריות נוי וישיבה בעיצוב שיים אדרי,
שכטר (צילום: איליה מלניקוב)

בפרויקטים בתחום עיצוב טפטים לחללים מסחריים וטוטאל דיזיין ישראלי, ומתכננת לתערוכות מובילות בחו"ל כדי להיפתח לנושא הטקסטיל-ארט, כפי שהתחילה בביאנלה לטקסטיל וביאנלה לנייר במזיאון ארץ ישראל.

נעה בין המקומי לאוניברסלי-עולמי, כשהיא משוקת את הפרויקטים שלה דרך אתר המכירות אטסי למדינות כמו אוסטרליה, ניו זילנד וארה"ב, מתמקדת

נעלי IN AND OUT מעור וטקסטיל של בית שכטר בעיצוב שיים אדרי (צילום: איליה מלניקוב)

THE KISS קולקציית כריית וטקסטיל לבית, תמר ברניצקי (צילום: רועי מורחי)

תמר ברניצקי (צילום: גלעד בר שלי)

ייחודי ומקורי בעבודת יד, שנמצא בתפר שבין עולמות העיצוב והאמנות.

עבודת יד מסורתית

שים אדרי, מעצב הבית של בית העיצוב "שכטר", משיק מדי שנה קולקציית טקסטיל מקורית של בדי ריפוד, וילונות, כריות, מוצרי רפדות משלימים, תיקים ונעליים, כשהוא מייצר טרנדים מעולמות פחות צפויים בעולם בדי הריפוד הקלאסי. את ההשראה הוא שואב מעולם התוכן שלו, בנותיו, אהבתו למוזיקה, לתרבות ואמנות ולמדינה. "חשוב לנו שהבד יהיה תמיד ארוג ולא מודפס, והאתגר הגדול בבדי ריפוד הוא לעצב מוצר בעל נראות מעודכנת לאורך זמן עם בשורה חדשה ולא צפויה". לשכטר, המתחזק מותג בית בינלאומי בשם AA המרכז את הקולקציות, יש שיתופי פעולה חברתיים ואחרים מעולמות העיצוב, שבהם מוצג בד הריפוד כחומר גלם אינסופי.

מי שהפכו את העיסוק בטקסטיל ליוזמה חברתית היוצאת מגבולות הסטודיו הן היוזמת החברתית שולה מוזס והמעצבת התעשייתית טל צור, שהקימו את Iota, מותג עיצוב חברתי לריהוט מבוסס טקסטיל בעבודת יד, כמו שטיחים, הדומים ונדנדות. כבר שנתיים שצור וצוות הסטודיו מייצרים פריטים עשויים כותנה ופוליאסטר ומשלבים חומרים כמו עץ מלא, מתכת ועור המשמשים לבניית קונסטרוקציות. המוצרים נעשים על ידי נשים שנמצאות מחוץ למעגל העבודה, בטכניקה של סריגה, המאפשרת לגבור על קשיי מרחק, שפה ותרבות ומייצרת קהילה של סורגות מסביב לעולם. הצוות

של Iota מלמד את הטכניקה, והסורגות מייצרות את המוצרים בכיתן ובתנאים הנוחים להן. "המחשבה להקים תנועה המאפשרת לאנשים מסביב לעולם ללמוד טכניקה של עבודת יד מסורתית, ובדרך זו לייצר תעסוקה ואפשרות להרוויח שכר הוגן, מכילה אחריות חברתית לצד שימור מלאכה מסורתית", אומרת צור, המעצבת הראשית של המותג, שמאמינה כי למרות האפשרויות הבלתי מוגבלות שהקדמה הטכנולוגית מציעה, אנשים רבים מחפשים עדיין אחרי טביעת

האצבע האישית. "המוצרים שלנו בעלי אופי טקסטילי, מזמינים מגע ומשחק בין צורות, צבעים וטקסטורות", מעידה צור, "ההשראה מגיעה מהטבע, משחק בין זום אאוט לזום אין של שדות חרושים, שיחים, פרחים, עלים נופלים, שלכת ושרכים. כל אלה באים לידי ביטוי בצורה, בצבעים ובאלמנטים והמחברים".

פתח חדש ליצירתיות

התואר "מעצב טקסטיל" יכול להתלות לנישות שונות ותפקידים שונים בתוך עולם העיצוב והייצור, והרבה ממנו

הוא שפה ייחודית ורחבה וידע טכני, סבורה רוני יחזקאל מסטודיו Swift Textiles, המייצרת יחד עם שותפתה מיכל פיירשטיין כריות ושמיכות נוי, מגבות מטבח, סינרים ומוצרים משלימים קטנים נוספים. "לא כל מעצבי הטקסטיל מוצאים את עצמם בנישה מסוימת של טקסטיל לבית למשל, אבל הם בכל מקום, עוסקים בטקסטיל לאופנה, מעצבי טקסטיל במותגים גדולים, מעצבים לדפוס, עוסקים במחקר ופיתוח ועוד". הדגש העיצובי של Swift הוא בהדפסי משי ידניים, שמתאפיינים בקו

כרית, סטודיו KNOTS (צילום: איה וינד)

כריות, Swift Textiles (צילום: תמוז רחמן)

רוני יחזקאל ומיכל פיירשטיין, סטודיו Swift Textiles (צילום: תמוז רחמן)

עבודת יד מסורתית שהיא מלאכה עולמית, הסורנות של Iota (צילום: via Tollia)

לכך ובדרך כלל פונים אל המוכן. "כאן הם מפספסים את הגדולה שלנו כמעצבי הטקסטיל. הם יכולים להגיע עם נושא, לצייר אותו איתי, וביחד להפיק ממנו בד. זהו פתח חדש ליצירתיות, ואני קוראת למעצבים ולאדריכלים להיפתח לנושא, לקחת סיכון ולעשות משהו מיוחד."

Yael.amir@yahoo.com

אבסטרקטי, לרוב בגוונים מונוכרומטיים אבל מעבירים מתוך העיצוב אוירה צבעונית. הן מוכרות בחו"ל דרך חנות אונליין וגם מכירה סיוטנאית לחנויות שאוצרות עיצוב ייחודי מכל העולם, אולם נמצאות בשלב בו מניע אותן הרצון לשיתופי פעולה עם מעצבים מדיסציפלינות שונות ומותגים נוספים. עם מנעד רחב כל כך של יצירה עומדים בפני מעצבי הטקסטיל אתגרים רבים. "התחום לא מובן עד הסוף בשוק המקומי", מעמידה תמר ברניצקי מראה מול המציאות, "עיצוב טקסטיל מפורז על פני כמה תחומים - מגופי תאורה ואופנה ועד אמנות - ולכן יש בלבול". בתחום העיסוק שלה, למשל, מעצבי פנים ואדריכלים יכולים לייצר את הטקסטיל בעצמם יש מאין, אבל הם אינם מודעים

כריות ישיבה, סטודיו KNOTS (צילום: איה וינד)

נטע טלר, KNOTS (צילום: איתמר ישראלי)